

Splošni pogoji za zavarovanje odgovornosti lastnika zrakoplova ali druge letalne naprave za škodo, povzročeno tretjim osebam

Izrazi v teh pogojih pomenijo:

- **zavarovalec**
osebo, ki sklene zavarovalno pogodbo;
- **zavarovanec**
osebo, katere premoženje in/ali premoženjski interes je zavarovan. Zavarovalec in zavarovanec je ista oseba, razen pri zavarovanju na tuj račun;
- **polica**
listino o sklenjeni zavarovalni pogodbi;
- **premija**
znesek, ki ga zavarovalec plača zavarovalnici;
- **odškodnina**
znesek, ki ga zavarovalnica plača po zavarovalni pogodbi;
- **zrakoplov**
vsako napravo, ki se lahko obdrži v atmosferi zaradi reakcije zraka, razen reakcije zraka na zemeljsko površino;
- **druga letalna naprava**
letalno napravo, ki ni zajeta s standardi in priporočili ICAO oz. s skupnimi letalskimi predpisi JAA. (66-ta točka 17. člena ZLet);
- **uporabnik**
osebo, ki po volji zavarovanca uporablja zrakoplov ali drugo letalno napravo.

1. člen - OBSEG ZAVAROVALNEGA KRITJA

- (1) Zavarovanje krije škodo, ki je posledica uveljavljanja odškodninskih zahtevkov na podlagi civilnega prava, če je pri uporabi in posesti v polici navedenega zrakoplova ali druge letalne naprave prišlo do:
 - 1) smrti, telesne poškodbe ali prizadetega zdravja tretjih oseb (osebna škoda).
 - 2) uničenja, poškodbe ali izgube stvari (škoda na stvareh).
- (2) Poleg lastnika zrakoplova ali druge letalne naprave se zavarovanje razširja še na uporabnika.
- (3) Z zavarovanjem so kriti tudi potrebni stroški v zvezi s škodnim dogodkom in razumni stroški sporov in pravnih dejanj, ki jih je zavarovanec v zvezi s škodnim dogodkom izvedel sporazumno z zavarovalnico z namenom, da se ubrani neupravičenih ali pretiranih zahtevkov tretjih oseb. Če zneski, ki jih je zavarovanec dolžan plačati, presegajo zavarovalno vsoto, bo v takem primeru z zavarovanjem krit samo sorazmeren del stroškov med zavarovalno vsoto in priznano odškodnino.
- (4) Zavarovalna vsota, dogovorjena v polici, predstavlja zgornjo mejo obveznosti zavarovalnice za vsak posamezen zavarovalni primer, ne glede na število oškodovancev.

2. člen - IZKLJUČITVE IZ ZAVAROVALNEGA KRITJA

Iz zavarovalnega kritja so izključeni odškodninski zahtevki:

- 1) ki po pogodbi presegajo obseg obveznosti, ki izvira iz pravnih predpisov o odgovornosti;
- 2) zavarovalca, lastnika, uporabnika, solastnika in drugega imetnika zrakoplova ali druge letalne naprave, tudi če zrakoplova ali druge letalne naprave v času nastanka škodnega dogodka niso uporabljali, za škodo na stvareh,
- 3) pilota in/ali posadke zrakoplova ali druge letalne naprave, s katero je bila povzročena škoda,
- 4) potnikov letala,
- 5) ki se nanašajo na stvari, ki jih ima zavarovanec ali kakšna druga zavarovana oseba na skrbi, zlasti če jih prevaža, uporablja ali hrani;
- 6) za škode zaradi vojnih dogodkov, vstaj in drugih oboroženih akcij, ugrabitvev, sabotaž, državljanske vojne, nemirov in zlonamernih dejanj v zvezi s temi dogodki;
- 7) za škode zaradi terorističnih dejanj. Za teroristično dejanje se šteje nasilno dejanje ali dejanje, ki ogroža človeško življenje, premoženje oziroma nepremično premoženje ali infrastrukturo, in sicer s silo,

nasiljem ali grožnjo, ne glede na to, ali je to dejanje izvedeno samostojno ali v povezavi s kakšno organizacijo ali oblastjo, in je izvedeno zaradi političnih, verskih, ideoloških ali podobnih namenov ter ima namen vplivati ali vpliva na katerokoli vlado ali ima namen ustrahovati ali ustrahuje javnost oziroma katerikoli njen del;

- 8) za škode, ki so nastale neposredno zaradi radiacije ali kontaminacije z radioaktivnostjo iz katerekakoli jedrskega goriva (kuriva) ali iz katerihkoli jedrskih odpadkov ali iz izgorevanja jedrskega goriva, oziroma radioaktivnega eksploziva ali druge kontaminirajoče posesti katerekoli jedrske instalacije (napeljave), reaktorja ali druge jedrske naprave ali njihovega jedrskega sestavnega dela oziroma sestavine, kakršnegakoli vojnega orožja, ki uporablja atomsko ali jedrsko cepitev in/ali spojitev ali radioaktivno silo ali stvar;
- 9) za škode zaradi hrupa in onesnaženja, ki niso posledica padca, trčenja ali eksplozije zrakoplova.

3. člen - OMEJITEV IN IZGUBA ZAVAROVALNIH PRAVIC

- (1) Zavarovanec in uporabnik izgubita svoje pravice iz zavarovanja, če škodni dogodek nastane:
 - 1) zaradi naklepne ravnanja zavarovanca oziroma uporabnika;
 - 2) zaradi plovbe po prepovedanem območju;
 - 3) izven geografskega območja jamstva določenega v zavarovalni polici;
 - 4) zaradi preobremenitve ali napačne obremenitve zrakoplova oziroma druge letalne naprave;
 - 5) zaradi vzletanja ali pristajanja na površinah, ki niso predpisane s strani proizvajalca zrakoplova ali pristojnih letalskih oblasti, razen v primeru zasilnega pristanka zaradi izrednega dogodka;
 - 6) ker pilot ni imel ustreznega dovoljenja za plovbo po območju, kjer se tako dovoljenje zahteva;
 - 7) ker pilot nima predpisanih licenc za upravljanje z zrakoplovom ali druge letalne naprave, kakor to zahtevajo predpisi;
 - 8) ker v času škodnega dogodka tehnično stanje zrakoplova ni ustrezalo zakonskim predpisom in če zrakoplov ni imel vseh predpisanih dovoljenj;
 - 9) v času, ko se je zrakoplov uporabljal za ilegalen namen ali za namen, ki ni naveden v polici;
 - 10) zaradi upravljanja zrakoplova ali druge letalne naprave pod vplivom alkohola, mamil ali drugih narkotikov. Šteje se, da je uporabnik zrakoplova ali druge letalne naprave pod vplivom alkohola v naslednjih primerih:
 - a) če ima zaradi uživanja alkoholnih pijač več kot 0,00 milimalov alkohola v litru krvi oziroma če ima v krvi več kot 0,0 promila alkohola, ali če se ne glede na količino alkohola v krvi ugotovi, da kaže znake alkoholiziranosti;
 - b) če je alkotest pozitiven, pilot pa ne poskrbi, da bi bila s krvno analizo natančno ugotovljena stopnja njegove alkoholiziranosti, razen če odvzem krvi ogroža njegovo zdravje (npr. hemofilija);
 - c) če se po letalski nesreči izmakne preiskavi svoje alkoholiziranosti oziroma jo odkloni ali konzumira alkohol, tako da onemogoči ugotavljanje prisotnosti alkohola v krvi, oziroma stopnje alkoholiziranosti v trenutku nastanka škodnega dogodka.Šteje se, da je uporabnik zrakoplova ali druge letalne naprave pod vplivom mamil ali drugih narkotikov:
 - če se s strokovnim pregledom ugotovi, da kaže znake motenosti zaradi uživanja mamil ali drugih narkotikov;
 - če se po škodnem dogodku izmakne preiskavi o ugotavljanju prisotnosti mamil ali drugih narkotikov v njegovem organizmu, oziroma jo odkloni.
- (2) Zavarovanec in uporabnik ne izgubi pravic iz prejšnjih določil tega člena, če dokaže:
 - 1) da ni kriv za obstoj okoliščin iz alineje 2), 3) in 6), (1) odstavka tega člena;
 - 2) da nastanek škode ni v vzročni zvezi z njegovo alkoholiziranostjo ali uživanjem mamil oziroma drugih narkotikov.

- (3) Če je za povečano nevarnost predpisana ustrežna premija in ta ni bila plačana, zavarovanec izgubi pravice iz zavarovanja v razmerju med plačano premijo in premijo, ki bi morala biti plačana. Za povečano nevarnost se šteje uporaba zrakoplova ali druge letalne naprave za:
- tekmovalna in treninga,
 - aviotretiranje kmetijskih površin,
 - vleko jadralnih letal,
 - vleko oglaševalnih napisov,
 - prevoz višerečnega tovora.
- (4) V primeru delne ali popolne izgube zavarovalnih pravic ima zavarovalnica pravico proti zavarovancu in uporabniku uveljavljati povračilo izplačane odškodnine v obsegu, v katerem sta izgubila pravice iz zavarovanja.

4. člen - PREMIJA

- (1) Zavarovalnica obračuna zavarovalno premijo po veljavnem ceniku in na način, ki je naveden v zavarovalni pogodbi.
- (2) Premija oziroma prvi obrok premije mora biti plačan ob sklenitvi zavarovanja, če ni drugače dogovorjeno.
- (3) Če premija ali prvi obrok premije ni plačan ob sklenitvi zavarovanja, pa je bilo tako plačilo dogovorjeno, se zavarovalno kritje prične naslednji dan po vplačilu premije oziroma prvega obroka, vendar ne prej, kot je dogovorjeno v polici.
- (4) Če zavarovalec do zapadlosti ne plača premije ali prvega obroka, ki sta zapadla po sklenitvi pogodbe, in tega tudi ne stori kdo drug, ki je za to zainteresiran, po tridesetih dneh od dneva, ko je bilo zavarovalcu vročeno priporočeno pismo zavarovalnice z obvestilom o zapadlosti premije, pri čemer pa ta rok ne more izteči prej, preden ne preteče trideset dni od zapadlosti premije, preneha obveznost zavarovalnice, da izplača v pogodbi dogovorjeno odškodnino.
- (5) Zavarovalnica lahko po izteku roka iz četrtega odstavka tega člena, če je zavarovanec v zamudi s plačilom premije, ki jo je treba plačati po sklenitvi pogodbe, oziroma druge in naslednjih premij, razdre zavarovalno pogodbo brez odpovednih obrestí, s tem da razdrtje zavarovalne pogodbe nastopi z iztekom roka iz četrtega odstavka tega člena in s prenehanjem zavarovalnega kritja, če je bil zavarovalec na to opozorjen v priporočenem pismu z obvestilom o zapadlosti premije in o prenehanju zavarovalnega kritja.
- (6) Če zavarovalec plača premijo po izteku roka iz četrtega odstavka tega člena, vendar v enem letu od zapadlosti premije, je zavarovalnica dolžna, če nastane zavarovalni primer, plačati zavarovalnino od 24. ure po plačilu premije in zamudnih obrestí, plačati odškodnino. V nasprotnem primeru zavarovalna pogodba preneha veljati s potekom zavarovalnega leta.
- (7) Če se prekine zavarovanje pred koncem zavarovalne dobe zaradi odjave zrakoplova ali druge letalne naprave ali zaradi uničenja ali izginitja, kot tudi, če sta zrakoplov ali letalna naprava pogodbeno odsvojen in v zvezi z njima ni bilo vloženih zahtevkov za plačilo odškodnine, vrne zavarovalnica premijo za neuporabljeni čas zavarovanja na upravičeno zahtevo zavarovalca.

5. člen - ZAČETEK IN KONEC ZAVAROVALNEGA KRITJA

- (1) Zavarovalno kritje zavarovalnice se prične ob 00. uri tistega dne, ki je v polici naveden kot začetek zavarovanja, če je do tega dne plačana premija ali prvi obrok, sicer pa ob 24. uri tistega dne, ko je premija ali prvi obrok plačan.
- (2) Kritje zavarovalnice preneha ob 24. uri tistega dne, ki je v polici naveden kot dan izteka zavarovanja, če ni drugače dogovorjeno. Če je v polici naveden samo začetek zavarovanja, se zavarovanje nadaljuje iz leta v leto, dokler ga katera od pogodbenih strank ne odpove. Odpovedati ga mora vsaj 3 mesece pred koncem tekočega zavarovalnega leta.
- (3) Če se med trajanjem zavarovanja spremeni lastnik zrakoplova, obveznost zavarovalnice preneha ob 24. uri dneva, ko novi lastnik zrakoplova sklene zavarovalno pogodbo za ta zrakoplov, če z novo zavarovalno pogodbo ni drugače dogovorjeno. To pogodbo mora novi lastnik skleniti na svoje ime najkasneje pred registracijo letala ali druge letalne naprave.
- (4) Če je zavarovanje sklenjeno za več kot tri leta, sme po poteku tega časa vsaka stranka z odpovednim rokom šestih mesecev odstopiti od pogodbe s tem, da to pisno sporoči drugi stranki.

6. člen - TERITORIALNE MEJE KRITJA

Zavarovalno kritje velja za odškodninske zahtevke zaradi škod iz naslova odgovornosti, nastalih kot posledica škodnih dogodkov na območju Republike Slovenije, če ni s polico drugače dogovorjeno.

7. člen - ZAVAROVALNI PRIMER

- (1) Pri zavarovanju odgovornosti se šteje, da je nastal zavarovalni primer v trenutku, ko je nastal škodni dogodek, zaradi katerega bi se lahko uveljavljal odškodninski zahtevek proti zavarovancu.
- (2) Odškodninski zahtevki, ki izvirajo iz istega škodnega dogodka, predstavljajo en zavarovalni primer.

8. člen - ZAVAROVANČEVE DOLŽNOSTI

- (1) Zavarovanec je v primeru škodnega dogodka dolžan o tem v treh dneh obvestiti zavarovalnico in ji posredovati vse podatke, ki so potrebni za ugotovitev odgovornosti.
- (2) Če je zavarovancu predložen odškodninski zahtevek zaradi škode iz odgovornosti ali je proti njemu vložena odškodninska tožba, ali premoženjsko-pravni zahtevek v kazenskem postopku, mora o tem brez vsakega odlašanja obvestiti zavarovalnico in ji dostaviti vse listine, ki vsebujejo te zahtevke, skupaj z vsemi dokumenti in podatki, potrebnimi za ugotovitev obstoja in višine obveznosti zavarovalnice.
- (3) Zavarovanec mora vodstvo pravde zaupati zavarovalnici in dati pravdno pooblastilo tisti osebi, ki jo določi zavarovalnica.
- (4) Zavarovanec mora obravnavanje odškodninskih zahtevkov prepustiti zavarovalnici, zaradi česar ni upravičen, da bi zahtevke zavrnil, zlasti pa jih ne sme pripoznati.
- (5) Kršitev teh obveznosti ima za posledico zmanjšanje dajatev zavarovalnice za toliko, za kolikor je škoda zaradi teh kršitev večja. Pri tem je mišljena zlasti škoda zaradi pravnih stroškov in zamudnih obrestí.

9. člen - DOLŽNOSTI ZAVAROVALNICE

- (1) Zavarovalnica je dolžna preučiti odškodninske zahtevke tako po temelju kot po višini, poravnati upravičene zahtevke in poskrbeti za obrambo zavarovanca pred neutemeljenimi ali pretiranimi odškodninskimi zahtevki.
- (2) Zavarovalnica je dolžna likvidirati zavarovalni primer najkasneje v 30 dneh po prejemu vseh potrebnih dokumentov, na podlagi katerih lahko ugotovi obstoj in višino svoje obveznosti iz zavarovalne pogodbe.
- (3) Obveznost zavarovalnice za plačilo škode, krite po teh pogojih, nastopi, ko je v sporazumu z oškodovancem ugotovila zavarovančev odgovornost in upravičenost odškodninskih zahtevkov.
- (4) Zavarovalnica je pooblaščenca, da v imenu zavarovanca daje vse izjave, ki so po njenem potrebne glede povračila škode ali obrambe pred neutemeljenimi ali pretiranimi zahtevki.
- (5) Stroške obrambe zavarovanca v kazenskem postopku povrne zavarovalnica le v primeru, če je izrecno pristala na branilca in se je tudi zavezala k povračilu teh stroškov.
- (6) Zavarovalnica nima več obveznosti do zavarovanca, če mu povrne dotedanje pravdne stroške in izplača ali da na voljo zavarovalno vsoto oziroma njen preostanek.

10. člen - ODSTOP ZAVAROVANČEVH PRAVIC

- (1) Z izplačilom odškodnine preidejo na zavarovalnico do višine izplačanega zneska vse odškodninske pravice, ki jih ima zavarovanec do oseb, odgovornih za nastalo škodo.
- (2) Zavarovanec je dolžan sprejeti vse pravne in druge ukrepe, za zavarovanje vseh odškodninskih pravic do oseb, odgovornih za nastalo škodo in preskrbeti ter izročiti zavarovalnici vse potrebne dokumente. Če zavarovanec opusti te ukrepe, je zavarovalnica prosta svojih obveznosti nasproti zavarovancu v obsegu, v katerem je ta opustitev prispevala k škodi.

11. člen - SPREMEMBA ZAVAROVALNIH POGOJEV ALI PREMIJSKEGA CENIKA

- (1) Če zavarovalnica spremeni zavarovalne pogoje ali premijski cenik, je dolžna o tem obvestiti zavarovalca na primeren način (individualno obvestilo, objava v javnih občilih ali na spletni strani in podobno).
- (2) Če zavarovalec zavarovalne pogodbe v 30 dneh od dneva obvestila ne odpove, se novi zavarovalni pogoji oziroma premijski cenik uporabljajo na začetku naslednjega zavarovalnega obdobja.
- (3) Če zavarovalec zavarovalno pogodbo odpove, le-ta preneha veljati s potekom zavarovalnega leta, v katerem je zavarovalnica prejela odpoved.

12. člen - SPREMEMBA NASLOVA

- (1) Zavarovalec mora obvestiti zavarovalnico o spremembi svojega osebnega imena ali bivališča oziroma svoje firme ali sedeža v 15 dneh od dneva spremembe.
- (2) Če je zavarovalec spremenil svoje osebno ime ali bivališče, oziroma svojo firmo ali sedež, pa tega ni sporočil zavarovalnici, zadošča, da zavarovalnica obvestilo, ki ga mora sporočiti zavarovalcu, pošlje na naslov njegovega zadnjega bivališča oziroma njegove firme ali sedeža.

13. člen - NAČIN OBVEŠČANJA

- (1) Dogovori o vsebini zavarovalne pogodbe so veljavni le, če so sklenjeni v pisni obliki.
- (2) Vsa obvestila in izjave, ki jih je treba dati po določbah zavarovalne pogodbe, morajo biti pisne.
- (3) Obvestilo ali izjava je dana pravočasno, če se pred koncem roka pošlje s priporočenim pismom.
- (4) Izjava, ki jo je treba dati drugemu, velja šele tedaj, ko jo ta prejme.

14. člen - IZVEDENSKI IN PRITOŽBENI POSTOPEK

- (1) Vsaka pogodbeni stranka lahko zahteva, naj določena sporna dejstva ugotavljajo izvedenci.
- (2) Vsaka stranka imenuje izvedenca izmed oseb, ki s strankami niso v delovnem razmerju. Imenovana izvedenca pred začetkom dela imenujeta tretjega izvedenca, ki da svoje mnenje le, kadar so ugotovitve prvih dveh izvedencev različne in le v mejah njihovih ugotovitev.
- (3) Vsaka stranka nosi stroške za izvedenca, ki ga je imenovala, za tretjega izvedenca nosi vsaka stranka polovico stroškov.
- (4) Ugotovitve izvedencev so obvezne za obe strani.
- (5) Zoper poravnalno ponudbo zavarovalnice ali odklonitev zahtevka je dovoljena pisna pritožba na pritožbeno komisijo zavarovalnice, ki je zahtevek obravnavala.
- (6) Zavarovalnica obravnava tudi pritožbe, v katerih se zatrjuje kršitev poslovne morale. Pritožba se vložijo pri tisti organizacijski enoti zavarovalnice, pri kateri naj bi kršitev nastala.

15. člen - REŠEVANJE SPOROV

Spore med zavarovancem ali zavarovalcem na eni ter zavarovalnico na drugi strani rešuje Arbitraža Zavarovalnice Triglav, d.d. ali pristojno sodišče po sedežu območne enote zavarovalnice, ki je sklenila zavarovanje.

16. člen - UPORABA ZAKONA

Za razmerje med zavarovalcem oziroma zavarovancem na eni in zavarovalnico na drugi strani se uporabljajo tudi določila Zakona o obveznih zavarovanjih v prometu, Pomorskega zakonika in Zakona o obligacijskih in stvarnopравnih razmerjih v letalstvu.

17. člen - POSEBNA DOLOČILA

- (1) Prenos pravic in obveznosti iz zavarovalne pogodbe je možno prenesti na tretjega samo s predhodnim soglasjem zavarovalnice.
- (2) Določila morebitnih posebnih pogojev imajo prednost pred temi splošnimi pogoji, določila police pa pred pogoji (splošnimi in posebnimi).

18. člen - ZAKLJUČNE DOLOČBE

Dolžnost obveščanja

Zavarovanec mora ob sklenitvi zavarovanja in ob škodnem dogodku pisno obvestiti zavarovalnico, ali ima isto zračno plovilo zavarovano še pri kateri drugi zavarovalnici in za kakšno zavarovalno vsoto.

19. člen - SANKCIJSKA KLAVZULA

Zavarovalnica ne zagotavlja zavarovalnega kritja in zato nima obveznosti poplačila zahtevka ali plačila kakršne koli druge koristi, ne glede na določila zavarovalne pogodbe, v primeru, če bi takšno poplačilo zahtevka ali plačilo kakršne koli druge koristi izpostavilo zavarovalnico kakršnim koli sankcijam, prepovedim ali omejitvam na podlagi resolucij Združenih narodov ali trgovskim ali ekonomskim sankcijam, kršitvam zakonov ali predpisov Evropske Unije, Združenega kraljestva ali Združenih držav Amerike.